

(I) ELHEKETA = ASTE HUNTAKO SOLAS GAIA.

1. Nola ko Gizonazzen Lohikat?
2. Nun eta noiz sortua zen?
3. Azkarra zena?

(II)

LOHILAKAT

Gaitzeko gizona zen Lohilakut. Orai chun bat urthe, iguzkiari zagon etxe batean, Jatsu-Lohilakatean sortua zen, Garazi-ko herri pollitenetarik batean, Suhuskuneko muga mugan.

Haur haurretik, *zain-doblea*¹ agertu zen, pellar eta ferre-tak², betherik, jostetan zeramazkala, biderik xutenetan bethi asteka, sekulan hatsantu ere gabe, organik pisuenak bi erhiz aldaratz, behirik azkarrenak adarretarik zankez geldiaraziz. Haur hotza³, mukuzu baizik ez zen oraino, eta belhar-leatxunak⁴ behin baino gehiagotan sartzen zituen, xituz, belhar-tegi nekeenetan.

Geroxago, muthiko gazte paregabea egin zenean, Garaziko lau xokoetan, hartaz baizik ez zen mintzo jendea. Testament Zaharra, su-ondoan, behin baino gehiagotan irakurtzen entzuna ere zuelakotz, aitak, egun batez, erran omen zion bere semeari: *Sanson* zena haur bat baizik ez zela haren aldean. Eta, urguilurik batre gabe, semeak sinhetzi zuen bere aita. Eta bertzalde, *Sanson* zenak bezala, ez othe zuen lepho-gibela⁵, xara⁶ beltz bat iduri, alimaleko ile batzuz estalia? Eta bere bi begi-ondoak, hala hala, Ahunxkiko khardoen pare ez othe ziren *eginak*, *Sanson* bezal bezala?

Handik harat, balentriarik handienak egiten zituen, uste & betarik bezala. Aita, ama, haurrudeak, adixkideak, zozotuak Hari begira zauden denboran, Lohilakat gazteak behako bat ere ez zioten emaiten bere beso zainharteri⁷. Hamabi lagunen mahaina, hortzen artean egun batez altxatu eta kanporaino ereman ondoan, baso bat arno galdatzen zuen dor doia...

(III) ADITZ IKASKUNTZA.

31. Zeramazkala
32. Erran omen zion
33. Hari begira zauden
34. Ukanen zuen.

31. EREMAN. Indicatif. Imparfait-Pluriel

Nik neramatzen = je les emmenais

Hik neramatzen = tu les emmenais

Zuk zineramatzen = vs les emmeniez

Harek zera matzen = il les emmenait=zeramatzen

Guk gineramatzen = ns les emmenions

Zuek zineramatzen = vs les emmeniez

Heiek zera matzen = ils les emmenaient

32. UKAN. Conj. à double cpl. Indic. Imparfait

CDS-CIS Hari = à lui CDP-CIS

Nik nion = je le lui avais Hik nion = je le lui avais

Zuk zinior = vs le lui aviez Zinikor =

Harek zior = il le lui avoit Ha zizkior =

Guk gior = ns le lui avions G. gizikion =

Zuek zinosten = vs le lui aviez Z. zizkieten =

Heiek zioten = ils le lui avaient He zizkieten = etc.

Zuri = à vous CDS-CIS.

Nik nauzun = je vous l'avais

Harek zaizun = il vous l'avait

Guk ginauzun = ns vous l'avions

Heiek zaizuten = ils vous l'avaient

Neri = à moi CDS-CIS.

Zuk zinautan = vous me l'aviez

Harek zautan = il me l'avait

Zuek zinautaten = vs me l'aviez

Heiek zautaten = ils me l'avaient

CDP et CIS = N. nauzkizun, H. zaizkizun

G. ginauzkizun = ns vs lesavions, H. zaizkizuten

CDP et CIS = Zinazkitan = vs me lesaviez

etc. zaizkitan, zinazkideaten, zaizkideaten.